

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Гасюк Н.В.¹, Ступак О.П.², Бойченко О.М.²

¹Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України", м. Тернопіль

²ВДНЗ України "Українська медична стоматологічна академія", м.Полтава

Окреслено основні шляхи модернізації методичної діяльності підрозділів медичних закладів, а саме: впровадження в традиційну систему навчання колективних інноваційних занять, розширення спектра заходів, що проводяться в позаурочний час, нововведення в роботі студентського наукового товариства.

Ключові слова: методика, діяльність, студент, освіта.

Процес оновлення і перебудови системи освіти в цілому і медичної зокрема потребує реконструкції та вдосконалення не лише складових навчального і виховного процесів, а і їхньої методичної діяльності [1; 4]. Орієнтуючись на гуманізацію навчання і виховання, формування перш за все особистості майбутніх лікарів, визнання її цінності та необхідності для сучасної спільноти, потрібно пам'ятати, що особистість студента формується під впливом професійних якостей педагога. Тому необхідно створити всі умови для формування, росту та вдосконалення особистості самого педагога [2]. Майстерність педагога медичного навчального закладу формується та вдосконалюється через постійне систематичне професійне навчання, методична робота є важливим ланцюгом системи медичної освіти. Окрім того, повсякденна діяльність над підвищенням кваліфікації тісно пов'язана з навчально-виховним процесом, і викладач має можливість у ході своєї роботи щоденно на практиці закріплювати свої теоретичні знання та практичні навички [8].

Методична робота є систематичною колективною й індивідуальною діяльністю професорсько-викладацького складу, спрямована на підвищення їхнього навчально-теоретичного загальнокультурного рівня, психолого-педагогічної підготовки і професійної майстерності [5]. Головним і суттєвим завданням методичної роботи підрозділу в освітньому медичному закладі є надання діючої реальної допомоги викладачам, а ті своєю чергою - відповідно студентам у набутті їхньої майстерності [7].

Метою статті є визначення шляхів організації встановлення взаємозв'язку процесу самовдосконалення особистості викладача та навчання студентів через рівень методичної діяльності підрозділу.

Визначити мету і завдання методичної діяльності підрозділу означає визначити найважливіші бажані необхідні результати процесу навчання та пропонувати шляхи їх удосконалення. Відповідно, мета забезпечується ростом педагогічної майстерності самого викладача. На цьому етапі передусім слід урахувувати функції методичної роботи відносно загальнодержавної системи медичної освіти й аспектів виховного процесу студентів, парадигм медичної освіти та передового освітнього досвіду в медичній галузі в цілому та щодо конкретного викладача. Для досягнення поставленої мети слід увести термін «система методичної діяльності», де система - це комплекс взаємопов'язаних елементів із такими властивостями як цілісність і цілеспрямованість, що особливо важливо в системі медичної освіти [6].

Будь-яка система є відкритою, тобто пов'язаною з іншими системами та несистемними об'єктами, і є частиною вищого порядку. Система методичної роботи в медичному навчальному закладі та підрозділах - це частина системи роботи з педагогічними кадрами, частина системи управління роботою викладача, частина системи підвищення професіоналізму, безперервного навчання і вдосконалення особистості самого викладача за рахунок інтеграції з теоретичними дисциплінами.

Обираючи варіант методичної роботи, заступник керівника підрозділу з навчальної роботи має враховувати завдання, поставлені перед викладачами, кількісний і якісний склад викладацького колективу, результати вивчення особистості та діяльності викладачів, особливості змісту методичної роботи конкретного підрозділу, традиції та методики подачі матеріалу, наявність часу для виконання комплексу запланованої методичної роботи.

Організуючи індивідуальну роботу з конкретним викладачем, можна сформулювати завдання в більш узагальненому вигляді: формування і розвиток індивідуально-неповторної й ефективної системи виховної діяльності фахівця. Правильна постановка завдань методичної роботи сприяє оптимальному вибору засобів вирішення цих завдань. Головним із цих засобів виступає зміст методичної роботи в закладі медичної освіти.

На нашу думку, для реалізації методичної діяльності необхідні такі умови: організаційно-викладацькі, морально-психологічні, санітарно-гігієнічні.

Організація методичної діяльності охоплює широке коло функцій і дій. На першому місці, на нашу думку, мають стояти вивчення й аналіз методичного забезпечення навчального процесу студентів-медиків для різних видів роботи з відповідної початкової дисципліни, шляхи поліпшення методики проведеної практичних занять, планування змісту, форм, методів та експериментування різних шляхів і засобів досягнення мети - формування особистості всебічно розвиненого висококваліфікованого лікаря. У структурі методичної діяльності одне із чільних місць має посідати виховна робота, оскільки пи-

тання етики та деонтології в сучасній медицині особливо актуальні. Інструктаж викладацького складу щодо цього питання і контроль, а також аналіз та оцінка результатів - це запорука успіху.

Вищенаведені нами аспекти забезпечуються особистими якостями викладача, які мають проявлятися в трьох напрямках – студентському, у вигляді введення в традиційну систему навчання колективних інноваційних занять типу “Брейн-ринг” “Що? Де? Коли?” [3], розширення спектра заходів, проведених у позаурочний час, нововведень у діяльність студентського наукового товариства.

Колегіальний напрям передбачає проведення методичних семінарів за питаннями дискусійних і складних тем практичних занять. Самоосвітній забезпечується організацією самоосвіти викладача на власному прикладі, з участю в професійних тренінгах і майстер-класах. Провідна мета тренінгів – поглиблення вивчення аспектів психології студентів, оскільки особистісно-психологічна [9] складова на етапі формування взаємовідносин “студент-викладач” особливо важлива. Майстер-класи забезпечують удосконалення мануальних навичок і професійний ріст педагога-практика.

На нашу думку, обов’язковим щодо студентського напрямку є заохочення студентів на підставі детального аналізу правильних і неправильних відповідей, але остаточний підсумок має бути оптимістичним.

Отже, користуючись власним досвідом, можемо стверджувати, що організація методичної роботи підрозділу має глобальне значення не лише на етапі засвоєння знань студентами-медиками, а й суттєво впливає на їх виживання, засвоєння теоретичних складових клінічних дисциплін і практичних навичок.

Надалі, користуючись власним досвідом, плануємо структуру ланцюгів методичної діяльності із застосуванням як колективних, так і індивідуальних форм.

Список використаної літератури

1. Величко В. В. Инновационные методы обучения в гражданском образовании / В. В. Величко, Д. В. Карпиевич, Е. Ф. Карпиевич [та ін.] - 2-е изд. доп. — Минск : Медисон, 2011. — 245 с.
2. Карпиевич Е. Ф. Конференция как способ повышения квалификации университетских преподавателей (Заметки организаторов) / Е. Ф. Карпиевич, И.Е. Осипчик // Обучающиеся преподаватели в изменяющемся университете : материалы третьей междунар. науч.-практ. конф. “Университетское образование: от эффективного преподавания к эффективному учению” (Минск, 29 – 30 апреля 2002 г.). — Мн. : БГУ, 2002. — С. 8 — 24.
3. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры, дискуссии (анализ зарубежного опыта) / М. В. Кларин. — Рига, 1995. — 345 с.
4. Крижко В. В. Антологія аксіологічної парадигми освіти / В.В.Крижко. — К. : Освіта України, 2005. — 440 с.
5. Козловская В. А. Дискуссионная речь и полилог / В. А. Козловская. — К., 1989. — 210 с.
6. Мерзлякова Н. С. Профессиональная мобильность студента университета в контексте поликультурного образования / Н. С. Мерзлякова // Вестник Башкирского университета. — 2009. — № 3. — С. 1007 — 1010.
7. Григальчик Е. К. Обучаем иначе. Стратегия активного обучения / Е.К. Григальчик, Д. И. Губаревич, И. И. Губаревич [и др.]. — Минск : БИП-С, 2003. — 115 с.
8. Хомінець В. В. Науково-методичні аспекти підвищення фахової майстерності вчителів / В. В. Хомінець // Освіта Закарпаття. — 2006. — № 4. — С. 78 — 88.
9. Хоменко З. І. Психологічні особливості співпраці адміністрації навчального закладу з психологічною службою / З. І. Хоменко, Н. Г. Шевчук // Актуальні проблеми психології. — 2001. — № 1. — С. 87 — 92.

УПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ – ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГІВ

Гасюк Ю.А., Лобурець В.В., Подовжній О.Г., Соннік Н.Б.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Розглядається актуальна проблема реформування системи підготовки медичних кадрів в Україні. Автори обґрунтовують думку, що телекомунікаційні системи, які нині активно впроваджуються в навчальний процес, слугують одним із провідних важелів, здатних суттєво покращити якість підготовки медичних кадрів.

Ключові слова: медичні навчальні технології, інновації, телекомунікаційна система.

Поряд з іншими країнами Україна дедалі наполегливіше працює над єдиними вимогами, критеріями і стандартами задля забезпечення належних умов підготовки професійних медичних кадрів світового рівня. Актуальною проблемою стає ефективно управління всіма ланками освітняського процесу.

Як джерело прибутку і добробуту виступають знання, інновації, технології та способи їх практичної реалізації. При цьому сфера освіти стає важливим компонентом економічного розвитку суспільства, а інформація – стратегічними ресурсом країни, що разом із рівнем розвитку освіти багато в чому визначає її суверенітет і економічну незалежність. Сучасна, інноваційно-орієнтована медична освіта потребує підготовки фахівців, здатних до постійного навчання й оновлення знань, позитивного сприйняття технологічних нововведень, наявності мотиваційних установок на підвищення професійного рівня.

Особливістю навчання на клінічній кафедрі з хірургічною спрямованістю – оториноларингології – є необхідність засвоєння широкого діапазону знань з нормальної та топографічної анатомії, гістології, фізіології за досить короткий проміжок часу. Засвоєння цих знань має велике значення для усвідомлення патогенезу ЛОР-хвороб. В умовах, коли кількість годин, відведених на засвоєння програми, суттєво зменшена, а вимоги підвищуються, підтримати високий рівень навчання можна лише за рахунок